KPIs FOR SUSTAINABLE PROCUREMENT

Maria COJOCARU,
Universitatea de Stat din Moldova
ORCID: 0000-0003-0357-5689
Vladimir DOLGHI,
Universitatea de Stat din Moldova
ORCID: 0000-0003-0357-5689

Abstract. *In this research, the authors investigate the relevance of Key Performance Indicators (KPIs) in achieving the Sustainable Development Goals through the lens of sustainable procurement. KPIs can be applied both at the contracting authority level and by economic operators. The research demonstrates the interdependence between the adoption of KPIs in measuring procurement performance and the achievement of the 2030 Agenda.*

Keywords: *key performance indicators, sustainable procurements, performance*

Numeroase companii depun eforturi pentru a deveni mai sustenabile prin monitorizarea și luarea de măsuri pentru a îmbunătăți factorii sustenabili interni, cum ar fi emisiile, manipularea deșeurilor și mediile de lucru periculoase. Companiile își pot spori și mai mult sustenabilitatea prin dezvoltarea unor indicatori-cheie de performanță (KPI) pentru achiziții durabile.

Beneficiile achizițiilor durabile ar putea include o valoare economică sporită, precum și efecte sociale și de mediu pozitive. Dorința de a atenua schimbărilor climatice cauzate de încălzirea globală, împreună cu obiectivele de realizare a Agendei ONU până în anul 2030, a sporit atenția acordată sustenabilității în cadrul companiilor din întreaga lume. Prin prisma a trei perspective: economică, socială și de mediu, fiecare dintre cele 17 obiective de dezvoltare durabilă (ODD) îi corespund anumite ținte, care trebuie atinse pentru a fi realizat [2]. La nivelul de activitate al sectorului corporativ, prioritare ar fi anumite ținte ale următoarelor obiective de dezvoltare durabilă. Accentul a fost pus pe următoarele ținte selectate din ODD 6, 7, 12, 13 considerate specifice, cuantificabile și relevante pentru companii din sectorul corporativ:

	Apă curată și igienă;	6.3: Îmbunătățirea calității apei prin reducerea poluării, eliminarea deversărilor și reducerea la minimum a scurgerilor de substanțe și materiale chimice și periculoase, înjumătățirea ratei de ape uzate netratate și creșterea substanțială a reciclării și a utilizării sigure a apei la nivel mondial. 6.4: Creșterea substanțială a eficienței utilizării apei în toate sectoarele și asigurarea unor prelevări și a unei aprovizionări durabile cu apă dulce pentru a face față penuriei de apă și reducerea substanțială a numărului de persoane care suferă din cauza lipsei de apă.
	Energie accesibilă și curată;	7.2: Creșterea substanțială a ponderii energiei din surse regenerabile în consumul total al resurselor energetice.
	Consum și producție responsabile	12.2: Realizarea unui management durabil și utilizarea eficientă a resurselor naturale până în 2030. 12.4: Realizarea unei gestionări ecologice a substanțelor chimice și a tuturor deșeurilor pe tot parcursul ciclului lor de viață, în conformitate cu cadrele internaționale convenite, și reducerea în mod semnificativ a emisiilor acestora în aer, apă și sol, pentru a minimiza impactul negativ al acestora asupra sănătății umane și a mediului. 12.5: Reducerea substanțială a generării de deșeuri prin prevenire, reducere, reciclare și reutilizare până în anul 2030. 12.6: Încurajarea companiilor, în special companiile mari și transnaționale, să adopte practici durabile și să integreze informațiile privind durabilitatea în sistemul de raportare.
	Acțiune asupra climei.	13.1 Consolidarea rezilienței și a capacității de adaptare la pericolele legate de climă și la dezastrele naturale în toate țările.

Sursă: elaborat de autori în baza sursei: 6

Achizițiile sustenabile înseamnă satisfacerea nevoilor de bunuri, servicii, lucrări și utilități într-un mod care să asigure un raport calitate-preț avantajos în ceea ce

privește beneficiile pentru întreprindere, societate și economie, minimizând în același timp daunele aduse mediului. Pentru a realiza aceste obiective, trebuie să fie înțelese consecințele economice, sociale și de mediu. legate de achizițiile care se fac, fapt care necesită informații privind producția și transportul bunurilor, precum și o înțelegere a condițiilor sociale și de mediu ale producătorului. Prin aplicarea principiilor economiei circulare în achiziții, se poate ajunge la practica achizițiilor circulare. O soluție în acest sens ar fi adoptarea principiului *trei R*: Reducere, Reutilizare, Reciclare (Figura 1).

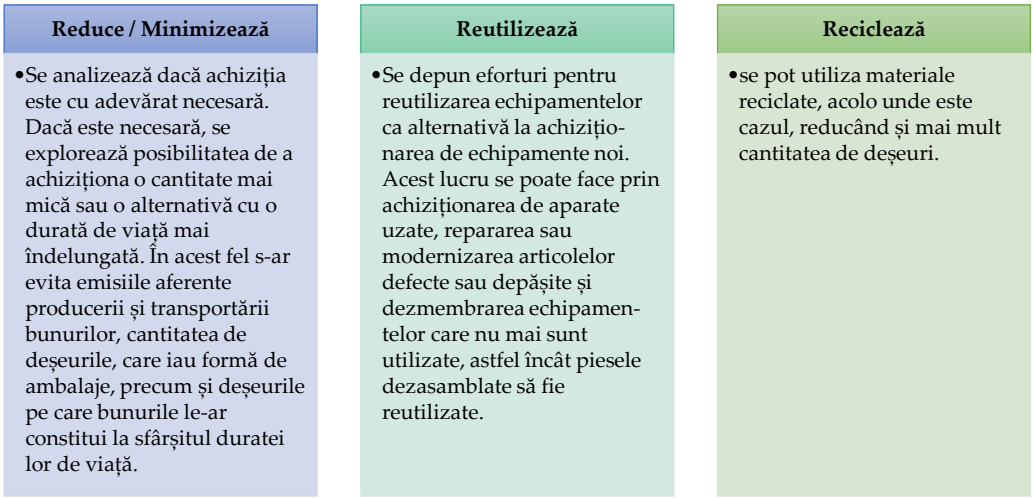

Figura 1. Principiul 3R [4]

Este un parcurs important al procesului de gestionare a ierarhiei deșeurilor [2], pași care pot fi urmați atât în ceea ce privește materialele, cât și energia, pentru a a reduce cantitatea de deșeuri și amprenta de carbon.

În februarie 2013, Leading Practitioners on Public Procurement a solicitat OCDE să contribuie la elaborarea unui set de indicatori pentru a măsura performanța sistemelor de achiziții publice și a evoluției acestora în timp [4].

Au fost identificate patru domenii pentru dezvoltarea indicatorilor:

1. Eficiența ciclului de achiziții publice
2. Deschiderea și transparența ciclului de achiziții publice
3. Profesionalismul forței de muncă din domeniul achizițiilor publice
4. Gestionarea performanței contractelor

În fiecare dintre aceste 4 criterii pot fi integrate aspectele de sustenabilitate ale achizițiilor. Aceste criterii pot fi transformate în indicatori pentru a fi măsurați. Un asemenea sistem de indicatori este proprus de către Zolochevskaya ș.a. [8].

În stabilirea indicatorilor de performanță a achizițiilor publice, domeniile de performanță acoperite (costuri, calitate, timp, conformitate, inovare, durabilitate) autoritățile contractante nu trebuie să se limiteze doar la restricțiile impuse de legislație [5]. Kpi pot fi aplicati cu succes în evaluarea proiectelor de renovare a clădirilor, în special în proiectele care sunt finanțate din surse publice [3].

Sistemul de KPI în achizițiile cu componentă de durabilitate poate fi integrat și în construcția de clădiri noi. Punerea în aplicare a practicilor durabile tinde, de obicei, să crească costurile inițiale de proiectare, serviciile suplimentare de proiectare, punerea în funcțiune și anumite caracteristici ecologice pot adăuga până la 2-7% (în funcție de natura și dimensiunea proiectului) la costul total al proiectului [7], dar costurile de exploatare pot fi reduse, iar locurile de muncă mai sănătoase pot duce la o productivitate sporită, astfel încât costul pe întreaga durată de viață poate fi mai mic.

O atenție deosebită ar trebui acordată "clădirilor inteligente", care trebuie să fie durabile, să răspundă nevoilor locatarilor și ale întreprinderilor și să fie flexibile și adaptabile pentru a face față schimbărilor. H. ALwaer, D.J. Clements-Croome afirmă că ”o clădire inteligentă sustenabilă poate fi înțeleasă ca un sistem complex de trei aspecte de bază interdependente, prezentate ca princpiul *3P*: persoane (proprietari, locatari, utilizatori etc.), produse (materiale, structură, structură, instalații, echipamente, automatizări și controale, servicii) și procese (întreținere, evaluare a performanței, gestionarea instalațiilor), precum și relațiile dintre aceste aspecte” [1]. KPI de sustenabilitate trebuie să fie urmărite la toate fazele ciclului de viață al unei clădiri, un mediu construit ecologic, sigur, securitate, bunăstare și confort, un cost mai mic al ciclului de viață și flexibilitate, controlabilitate și vandabilitate pe termen lung [7]. Toate acestea conduc la construcția unei clădiri care include cea bună combinație de valori de mediu, sociale și economice.

Concluzii:

Argumentele enunțate mai sus încă odată confirmă ipoteza interdependenței dintre adoptarea sistemului de KPI în măsurarea performanței achizițiilor și realizarea Agendei 2030. Indicatorii cheie de performanță în materie de achiziții reprezintă un instrument de măsurare a performanței, utilizați pentru a evalua și monitoriza eficiența gestionării achizițiilor, ajutând entitățile să optimizeze și să gestioneze eficient calitatea, timpul și costurile. În plus, KPI în sistemul de achiziții ajută întreprinderile să țină pasul cu obiectivele generale ale proceselor, strategiile de achiziții și obiectivele de afaceri.

Referințe bibliografice:

1. Alwaer, H., Clements-Croome, D.J. Key performance indicators (KPIs) and priority setting in using the multi-attribute approach for assessing sustainable intelligent buildings, Building and Environment, Volume 45, Issue 4, 2010, Pages 799-807, ISSN 0360-1323, https://doi.org/10.1016/j.buildenv.2009.08.019.
2. Comisia Europeană. Către o Europă durabilă pînă în 2030. Document de reflecție. COM(2019) 22 din 30 ianuarie 2019. Disponibil: https://commission.europa.eu/system
3. Kylili, A. Ș.a. Key Performance Indicators (KPIs) approach in buildings renovation for the sustainability of the built environment: A review, Renewable and Sustainable Energy Reviews, Volume 56, 2016, Pages 906-915, ISSN 1364-0321, https://doi.org/10.1016/j.rser.2015.11.096;
4. OECD. Towards Public Procurement Key Performance Indicators. P. Magina. 2014. https://www.worldbank.org/content/dam/Worldbank/Event/ECA/public-procurement-forum10-eca/tr-procurement-oecd-paulo-magina.pdf
5. Patrucco, A. ș.a. (2016) Evaluating the Effectiveness of Public Procurement Performance Management Systems in Local Governments, Local Government Studies, 42:5, 739-761, DOI: 10.1080/03003930.2016.1181059
6. United Nation. Transforming our World: the 2030 Agenda for Sustainable Development. https://sdgs.un.org/2030agenda
7. Wong, J., Li, H. Application of the analytic hierarchy process (AHP) in multi-criteria analysis of the selection of intelligent building systems, Building and Environment,Volume 43, Issue 1, 2008, Pages 108-125, ISSN 0360-1323, https://doi.org/10.1016/j.buildenv.2006.11.019.
8. Zolochevskaya E. ș.a. Public Procurement Management as a Factor of National Sustainability. In: International science and technology conference "Earth science". IOP Conf. Series: Earth and Environmental Science, pag. doi:10.1088/1755-1315/272/3/032110